

Datum Ons kenmerk
28 februari 2013 BdV/pb0213
Onderwerp Uw kenmerk

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v.: Staatssecretaris W. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Postadres Bezoekadres
Postbus 90155 Stadhuisplein 130
5000 LH Tilburg

Geachte mevrouw Mansveld,

In 2011 is door de decentrale overheden en het rijk een gezamenlijke Lokale Klimaat Agenda 2011 - 2014 opgesteld. Deze agenda is de basis voor een groot aantal concrete acties. In het overleg met de klimaatambassadeurs van 28 januari 2013 is met u gesproken over speerpunten voor 2013. Afgesproken is dat de klimaatambassadeurs een korte toelichting geven op de voorgestelde speerpunten voor de Lokale Klimaat Agenda 2013. De speerpunten sluiten deels aan bij de speerpunten van 2012 en zijn deels het gevolg van de met u besproken verkenning van het Planbureau voor de Leefomgeving naar de effecten van verschillende klimaatmaatregelen op CO₂-reductie, werkgelegenheid, kosten voor de overheid en woonlasten. Wij denken dat dit de punten zijn waarmee wij samen met het rijk in 2013 echt een verschil kunnen maken. En dat is hard nodig om de doelstellingen voor energiebesparing, klimaat en opwek van duurzame energie in 2020 te bereiken. Hieronder worden concrete voorstellen gedaan voor de samenwerking in 2013.

1. Woningwaardering/verduurzaming bebouwde omgeving

Aandachtspunten

Door de financiële en economische crisis, uitstel van de verplichte invoering van het energielabel, de recente ontwikkelingen in de corporatiesector en het niet meenemen van de energiecomponent in de bepaling van de maximum huurgrens dreigen de ambities voor energiebesparing in de gebouwde omgeving niet gehaald te worden. Aanvullende maatregelen zijn nodig.

Argumenten voor het benoemen als speerpunt

Er is een aanzienlijk potentieel voor energiebesparing in de woningvoorraad, en deze maatregelen zijn vanuit macro economisch oogpunt vaak kosteneffectief. Bovendien dragen zij bij aan de werkgelegenheid in de bouwsector en helpt energiebesparing bewoners om hun woonlasten onder controle te houden. Toch komen investeringen in deze sector maar moeilijk van de grond.

Wat is nodig?

Om het besparingstempo in de woningvoorraad te vergroten, is een minder vrijblijvende aanpak nodig in combinatie met de juiste financiële incentives. Met alleen subsidies, convenanten en campagnes gericht op gedragsverandering worden de voorgenomen doelstellingen niet gehaald.

Van rijk wordt verwacht

Ten eerste is het van belang de maximale huurprijs mede afhankelijk te maken van de energieprestatie van woningen en beleid te baseren op woonlasten (huur plus energierekening) in plaats van alleen huurlasten. Dit betekent dus het vervangen van de huidige maximum huurgrenzen door huurgrenzen die gebaseerd zijn op huur plus energie.

Verder verdient het aanbeveling om de mogelijkheden voor fiscale prikkels voor de verduurzaming van

energiebesparende maatregelen die bedrijven moeten nemen op basis van de Wet Milieubeheer. Met het ontstaan van de RUD's is deze prioritering zeker niet verhoogd. Effectieve hulpmiddelen voor uitvoering van de Wet Milieubeheer zoals prestatiegraden en best beschikbare technieken per sector ontbreken of hebben onvoldoende juridische status. Om toch te kunnen handhaven moeten RUD's specialistische kennis in huis hebben om de discussie met bedrijven aan te kunnen gaan. Ook ontstaan daardoor verschillen in beoordeling van technieken tussen RUD's.

Argumenten voor het benoemen als speerpunt

Er kan veel energiewinst worden gehaald uit het realiseren van energiematregelen binnen bedrijven. De praktijk leert dat zonder handhaving veel maatregelen niet uitgevoerd worden. Hierdoor gaat een groot besparingspotentieel verloren. De recente motie van Van Veldhoven signaleert dat de Wet Milieubeheer effectiever kan worden ingezet. Ook het bedrijfsleven zelf is gebaat bij heldere afspraken.

Wat is nodig?

Intensivering van de handhaving van de 5 jaar terugverdientijd regel voor energiebesparende maatregelen bij bedrijven.

Van rijk wordt verwacht

Operationalisering van de 5 jaar terugverdientijd regel door het vaststellen van eenduidige prestatiegraden en het opnemen van een lijst van best beschikbare technieken per sector in het Activiteitenbesluit. Een voorbeeld is het invoeren van een energieprestatienorm voor datacenters of een rendementseis voor WKO installaties. Andere mogelijke verbeteringen zijn: duidelijkheid verschaffen over wat een 'natuurlijk moment' is, eisen stellen aan renovatie, en het ontwikkelen van een uitfaseringstrategie voor laaghangend fruit zoals open deuren bij de detailhandel en onnodige verlichting in de nacht.

Naast handhaven op energiebesparing is ook handhaven gewenst op verruimde reikwijdte van de Wet Milieubeheer op vervoersmanagement van personen- en goederenvervoer bij bedrijven.

Onderbouwing

Zie PBL-rapport "Verkenning mogelijke klimaatmaatregelen Lokale Klimaat Agenda (LKA)", paragraaf 25.

4. Financiële Instrumenten

Aandachtspunten

Realisatie van energiebesparing en duurzame energie worden gehinderd door financieringsproblemen. Dit betreft zowel grootschalige maatregelen en projecten als ook maatregelen op individueel woningniveau en in duurzame mobiliteit. De ontwikkel- en investeringskosten, maar ook de split incentive problematiek vormen de belangrijkste obstakels.

Argumenten voor het benoemen als speerpunt

Er liggen grote kansen en mogelijkheden om energiebesparing en de transitie naar duurzame energie aan te jagen en te versnellen. Deze worden door de private sector niet voldoende opgepakt. Met name bij de financiering van energiebesparingsprojecten is er behoefte aan een katalysator. Hiermee wordt een financieringsgat overbrugd.

Bovendien is de realisatie van de transitie naar een CO₂-neutrale energie infrastructuur een economische kans.

Veel projecten worden opgestart vanuit een goed idee, maar stranden door een gebrek aan kapitaal en professionaliteit om de ontwikkelfase door te komen. Ondersteuning in deze fase verhoogt de slagingskans.

Ook bij de financieringen en fiscale regelingen m.b.t. mobiliteit/Infrastructuur liggen er kansen om meer in te zetten op duurzaamheidscriteria.

Wat is nodig?

Een voldoende hoge CO₂-emissiehandelsprijs is voorwaarde om tot verduurzaming van

Van rijk wordt verwacht

Creëren van meer en ruimere experimenteerimte op het gebied van energiebesparing in de gebouwde omgeving, klimaatneutraal bouwen, lokale duurzame energieproductie en duurzame mobiliteit. Duidelijkheid scheppen over de mogelijkheid van levering van duurzame energie door waterschappen aan gemeenten en bedrijven.

Onderbouwing

Zie bijvoorbeeld PBL-rapport "Verkenning mogelijke klimaatmaatregelen Lokale Klimaat Agenda (LKA)", paragraaf 3.6.

Naast deze vijf inhoudelijke speerpunten is ook goede monitoring van belang.

Voor het beschikbaar krijgen van energieverbruikgegevens op lokaal niveau loopt op dit moment een 2-jarig project binnen het CBS (eindigt maart 2014). Dit project is een gezamenlijk project waarbij CBS, IPO, enkele gemeenten en AgentschapNL betrokken zijn. Na het project moet de jaarlijkse "levering" van de energiegebruikgegevens in productie genomen worden. Deze "productie" staat mogelijk onder druk door capaciteitsproblemen bij CBS. Wij willen graag aandacht vragen voor het belang van deze cijfers voor de monitoring van het klimaat- en energiebeleid, ook na 2014.

Wij denken graag mee over de verdere uitwerking van de voornoemde punten en kijken uit naar een vruchtbare samenwerking.

Met vriendelijke groet,
ook namens mijn collega klimaatambassadeurs van de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Haarlemmermeer en Eindhoven en van de Unie van Waterschappen.

Bert de Vries
ambassadeur Klimaatneutrale Gemeenten